

ALVER KULTURRÅD

Alver kommune

Kulturkontoret

16. mars 2021

Tilleggsfråsegn – prisar i Alver kommune

Vi viser til dokumentet *NY HØYRING Oppretting av prisar til kultur, idrett og frivilligheit i Alver kommune*, med saksvedlegg 21/4891, høyringsfrist 19.03.21. Vidare viser vi til den opphavlege høyringsfråsegna frå Alver kulturråd datert 25.09.

I den første fråsegna hadde Alver kulturråd dette hovudsynet.

Styret i Alver kulturråd er nøgd med at dei som mottar kommunal utmerking ikkje berre kjem frå det som er kulturelt og idrettsrelatert aktivitet. Det er viktig at kandidatar frå alle samfunnssektorar kan bli heidra, som til dømes innan religiøst arbeid, helserelatert arbeid, humanitært arbeid og seniorarbeid. [...]

Styret i Alver kulturråd meiner at rangering av prisane er ein vanskelig veg å gå. Då vil ein vekte frivillig aktivitet mot ein annan frivillig aktivitet. Styret er difor nøgd med at prisane har likelydande statuttar, premie og jury.

Alver kulturråd held fast ved denne vurderinga. Tre likeverdige prisar utan skilje i status vil gje det beste høvet til å påskjøna den samla frivillige innsatsen i Alver kommune.

Alver kulturråd sitt ansvarsområde

Alver kulturråd har denne formålsparagrafen:

Alver Kulturråd skal arbeida for best moglege tilhøve for kulturen i Alver kommune. Kulturrådet skal vere ein arena for samarbeid mellom frivillige lag og organisasjonar innan kulturfeltet, som ikkje høyrer inn under NIF (Norges idrettsforbund). Lag som i hovudsak er registrert i frivilligregisteret, kan verte medlemmer.

Styret i kulturrådet har brukt mykje tid og krefter i det første arbeidsåret på å avgrensa og skildra sitt eige ansvarsfelt – “kulturfeltet” – for å kunna forvalta ansvaret sitt på ein god måte. Utvalet har ei klår og formell avgrensing mot idretten, medan avgrensinga mellom “kulturfeltet” og andre sektorar av det frivillige og humanitære arbeidet er mindre tydeleg og mindre formell. Styret har samla seg om ei avgrensing der dette feltet mest typisk femner om aktivitetar innanfor t.d. song og musikk, språk og historie, kulturvern og kulturminne, og eit særkjenne for medlemsorganisasjonane er at dei har eit utøvande og utoverretta perspektiv. Dette samsvarer nok i stor grad med den vanlege og daglegdagse forståinga av kva ‘kultur’ er, jf. òg framlegget til retningslinjer for kulturprisen.

Alver kulturråd representerer altså ikkje heile frivilligfeltet, men ein sektor av det samla frivillige arbeidet. Eller med andre ord: Alver kulturråd er ikkje eit råd for ‘det utvida kulturomgrepet’. Likevel ønskjer ikkje kulturrådet at vårt ansvarsfelt skal oppfattast som “finare” eller meir verdfullt enn det dei andre sektorane står for. Alle delar av det frivillige arbeidet bør få like godt høve til å verta verdsett og påskjøna av Alver kommune. Derfor bør systemet med kommunale prisar vera så enkelt, tydeleg og forståeleg som mogeleg, og først og fremst balansert.

“Det utvida kulturomgrepet”

Både dei opphavlege retningslinene og det nye høyringsnotatet verkar noko inkonsekvante og lite tydelege i bruken av det såkalla “utvida kulturomgrepet”. I sak 047/20 er det tale om ei tredeling i “kultur, idrett og frivilligheit”, men så heiter det vidare at

Ein frivilligpris kan romme meir enn berre kultur og idrett. Ein frivilligpris kan gå til ein person eller ei gruppe som har gjort ein særskild frivillig innsats over fleire år, uavhengig av om det er innanfor kultur, idrett, helse eller andre område i samfunnet.

I framlegget til retningsliner er “kultur” og “idrett” tydeleg skildra, og desse omgrepa er det ein kan kalla “sektorbaserte”. I retningslinene for frivilligprisen er det derimot “det utvida kulturomgrepet” som er lagt til grunn :

Alver kommune kan kvart år dele ut ein frivilligheitspris. Prisen skal delast ut til einskildpersonar eller lag/organisasjonar som har utført ein særleg frivillig innsats og engasjement innan *kultur, idrett, helse, oppvekstmiljø, seniorsak eller humanitært arbeid* til beste for innbyggjarane i Alver kommune (våre uthevingar)

Når ein legg det utvida kulturomgrepet til grunn berre for den éine av tre prisar, skaper ein lett ubalanse. I prinsippet kan då ein mottakar frå kultur eller idrett få frivilligprisen same året som dei får kultur- eller idrettsprisen. Det er vel dette som skal tolkast som “særskild frivillig innsats” over heile feltet samla.

Det vert då lett å oppfatta det slik at denne eine prisen skal ha høgare status enn dei to andre. Det endelege vedtaket i sak 064/20 ber om ei tilleggsvurdering av denne ekstra statusen, og legg samstundes implisitt til grunn at det skal vera kulturprisen som får slik høgare status:

Utval for Oppvekst, kunnskap og kultur utset saka, og ber administrasjonen om tilleggsutgreiing på om ein av prisane bør vera uttrykk for Alversamfunnet si høgaste utmerking. *Dersom det er kulturprisen som skal vera den høgaste utmerkinga, så må innhaldet i kultur- [skal vel vera idretts-] og frivilligprisen også vurderast (vår utheving)*

Ut frå *beskrivingane* i retningslinene ser det altså ut til at det er frivilligprisen som skal dekkja heile feltet og ha høgast status, men i *vedtaket* ser det ut til at ein eigentleg tenkjer på kulturprisen. Problemet er altså at ein har blanda det sektorbaserte og det utvida kulturomgrepet utan å klårgjera.

Det kan tenkjast to måtar å løysa dette på:

a) Snevra inn området for frivilligprisen slik at det ikkje lenger femner om kultur og idrett, berre om anna humanitært og samfunnsnyttig frivillig arbeid. Då får ein ei balansert tredeling, men omgrepet ‘frivillig arbeid’ kan nok kjennast litt trongt når det ikkje lenger skal omfatta kultur og idrett.

b) Ha éin felles pris for alt frivillig arbeid samla, bygd på prinsippa for frivilligprisen. Prisen kan då gjerne kallast kulturpris, namnet vert sekundært. Denne prisen vil då ha høgare status og vera vanskelegare å få.

Konklusjon

- Alver kulturråd går inn for eit mest mogeleg tydeleg, forståeleg og enkelt system, med ryddig nemningsbruk og mest mogeleg opne nominasjonsprosessar.

- Alver kulturråd held derfor fast på det opphavlege standpunktet sitt, altså alternativ a ovanfor: tre sideordna prisar med lik status.

Alver kulturråd meiner at nominasjonen av kandidatar bør vera offentleg og at oversynet over kandidatar vert kjent på førehand. Dette samsvarer med korleis andre prisutdelingar til vanleg fungerer.

Framlegg: kommunal heiderspris?

Dersom det er eit ønske i kommunen og i det frivillige feltet at det skal vera mogeleg å påskjøna ekstraordinær og langvarig innsats og ein ikkje føler at dei årlege tre prisane varetek dette omsynet, så kan det løysast ved å gje høve til utdeling av ein kommunal heiderspris i dei åra då ein ser verdige kandidatar.

16.03.2021

Arild Hagenes

leiar, Alver kulturråd